

เลขยกกำลังและราก EP.2

(Exponent & Root)

สำหรับ ม.5

และ

ผู้รักการเรียนรู้ด้วยตัวเอง

โดย ครูตา

สารบัญ

	หน้า
1 ทบทวนเลขยกกำลัง	1
1.1 กฎเกณฑ์เลขยกกำลัง	1
1.2 ทบทวนการหาผลลัพท์เลขยกกำลัง	2
2 การหาค่าเลขยกกำลังที่มีกำลังเป็นจำนวนตรรกยะ	4
3 ความสัมพันธ์ของเลขยกกำลังและราก(root)	9
3.1 การหาค่าราก(root)โดยใช้การยกกำลัง	9
3.2 การหาผลลัพท์	12
4 การบวก ลบ คูณ หาร เลขยกกำลังและ root	13
4.1 การบวก-ลบ	13
โจทย์บวก-ลบแบบรากที่เท่ากัน และมีจำนวนได้รากจำนวนเดียวกัน	14
โจทย์บวก-ลบแบบรากที่เท่ากัน แต่จำนวนได้รากไม่เป็นจำนวนเดียวกัน	15
โจทย์บวก-ลบแบบรากไม่เท่ากัน และจำนวนได้รากก็ไม่เป็นจำนวนเดียวกัน	16
4.2 การคูณ-หาร	17
การคูณ-หารที่มีวงเล็บ และการหารแบบต้องใช้คอนจูเกต(conjugate)	20
5 การหารากที่ n ของจำนวนติด root	23
5.1 การหา $\sqrt{M \pm \sqrt{N}}$	23
6 สมการเลขยกกำลัง/สมการroot	26

เลขยกกำลัง และ ราก

(Exponential and Root)

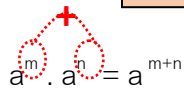
1. ทบทวนเลขยกกำลัง

1.1 กฎเกณฑ์เลขยกกำลัง

ถ้าให้ ฐาน = a และ n, m, p, q เป็นเลขชี้กำลัง

1) การคูณ

$$a^m \cdot a^n = a^{m+n}$$

$$a^m \cdot a^n = a^{m+n}$$

สรุปว่า

1. ต้องดูว่าฐานเท่ากันไหม ถ้าไม่เท่าต้องเปลี่ยนฐานก่อน
2. ฐานเท่ากันคูณกัน จะได้ฐานเดิม แล้วเลขยกกำลังมาบวกกัน
3. ฐานเท่ากันหารกัน จะได้ฐานเดิม แล้วเลขยกกำลังมาลบกัน

2) การหาร

$$\frac{a^m}{a^n} = a^{m-n}$$

3) เลขยกกำลังซ้อนกัน

$$(a^m)^n = a^{m \times n}$$

$$(ab)^m = a^m b^m$$

4) เลขยกกำลังลบ

$$a^{-n} = \frac{1}{a^n}$$

5) เลขยกกำลังศูนย์

$$a^0 = 1$$

6) เลขยกกำลังที่มีกำลังเป็นเศษส่วน

$$a^{\frac{1}{n}} = \sqrt[n]{a}$$

$$a^{\frac{m}{n}} = \sqrt[n]{a^m}$$

1.2 ทบทวนการหาผลลัพธ์เลขยกกำลัง

ตัวอย่างที่ 1 จงหาผลลัพธ์เป็นรูปอย่างง่าย

1.1 $2^4 \cdot 3^0 \cdot 2^{-3} = ?$

วิธีทำ $2^4 \cdot 3^0 \cdot 2^{-3} = 2$

วิธีคิด เลขยกกำลังต้องฐานเดียวกันจึงจะคูณ/หารกันได้

เลขยกกำลัง 0 มีค่า = 1 เสมอ

$$2^4 \cdot 3^0 \cdot 2^{-3} = 2^4 \cdot 2^{-3} = 2^{4-3} = 2^1 = 2$$

1.2 $\frac{6^2 \times 3^2}{2^4 \times 3^{-3}} = ?$

วิธีทำ

$$\begin{aligned} \frac{6^2 \times 3^2}{2^4 \times 3^{-3}} &= \frac{(2 \times 3)^2 \times 3^2}{2^4 \times 3^{-3}} \\ &= \frac{2^2 \times 3^2 \times 3^2}{2^4 \times 3^{-3}} \\ &= \frac{2^2 \times 3^4}{2^4 \times 3^{-3}} \\ &= \frac{3^7}{2^2} \end{aligned}$$

วิธีคิด ฐานไม่เท่ากัน เปลี่ยนฐานก่อน

เปลี่ยนฐาน $6 = 2 \times 3$

ยกกำลังซ้อน $(2 \times 3)^2 = 2^2 \times 3^2$

คิดฐานที่เหมือนกัน

หารกัน เขากำลัลดกัน ผลลัพธ์จะปรากฏที่ตำแหน่งตัวกำลังมาก

2 จึงได้ผลลัพธ์ $2^{4-2} = 2^2$ ที่ตำแหน่งของส่วน(ล่าง)

3 จึงได้ผลลัพธ์ $3^{4-(-3)} = 3^7$ ที่ตำแหน่งของเศษ(บน)

1.3 $27^3 \times 64^2 \times 36^{-10} = ?$

วิธีทำ

$$\begin{aligned} 27^3 \times 64^2 \times 36^{-10} &= (3^3)^3 \times (2^6)^2 \times (3 \times 2)^{-10} \\ &= 3^9 \times 2^{12} \times 3^{-10} \times 2^{-10} \\ &= 3^{-1} \times 2^2 \\ &= \frac{2^2}{3} = \frac{4}{3} \end{aligned}$$

วิธีคิด เปลี่ยนฐานให้เหมือนกัน

$27=3^3$, $64=2^6$, $36=3 \times 2$

กำลังซ้อนกัน จะคูณกัน

$(3^3)^3 = 3^9$, $(2^6)^2 = 2^{12}$